

ПРОГРАМА

кандидата на посаду ректора Херсонської державної морської академії
доктора педагогічних наук, професора
Василя Чернявського

ПРАГМАТИЗМ – ЗАПОРУКА ВИЖИВАННЯ І СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Для Херсонської державної морської академії (далі Академії, ХДМА) та її колективу останні два з половиною роки видалися надзвичайно складними: 2022 рік був роком окупації, релокації, невизначеності, шокового стану, який під кінець, після деокупації Херсона та ряду інших регіонів, став роком надії і сподівань; 2023 рік був роком виснажливого очікування, блекаутів і знову ж сподівань. Не менш простим видався і 2024 рік. Рік накопичення втоми, максимальних руйнувань для інфраструктури Академії. Хоча очікування і сподівання у цьому році залишилися, і залишаться й надалі, настав час переосмислення і пошуку шляхів стабільного функціонування Академії та її структурних підрозділів Морського фахового коледжу (далі Коледж) та Професійно-морського ліцею (далі Ліцей) в існуючих реаліях. В реаліях невизначеності, неможливості навіть наближено передбачити ані час повернення Академії до м. Херсона, ані те в якому стані буде наше місто та інфраструктура нашого навчального закладу. Неможливо навіть передбачити, хто з нашого колективу повернеться додому, а хто назавжди залишиться за кордоном чи в інших містах України. Так, ми всі кажемо що повернемося додому, і все буде як раніше. Але це ілюзія, далеко не всі повернуться, та і всі ми вже зовсім інші люди, випробування, що випали на нашу долю змінили кожного з нас, ми стали іншими, але сильнішими і, сподіваюся, мудрішими. Не можна зараз лише згадувати про те що і як було раніше, жити історією, і лише говорити про те, що колись і щось відновимо. Так, відновимо, так відбудуємо. І саме в Херсоні. Але терміни і час не визначені. Також неможливо спрогнозувати майбутній стан інфраструктури міста, геополітичну та демографічну ситуацію, і це не від нас залежить.

І головне, неможливо передбачити жодних термінів стабілізації ситуації у нашому регіоні.

З огляду на зазначене, майбутнє функціонування Академії поділяю на період роботи в умовах релокації та період повернення до Херсона, відновлення інфраструктури та налагодження роботи.

Саме тому надаю програмні тези у виді набору пріоритетних цілей, над якими наш колектив уже працює в напрямку реалізації **стратегічної мети – збереження автономії Академії, збереження її колективу, забезпечення функціонування навчального закладу в умовах релокації з подальшим поверненням до м. Херсон, відновленням інфраструктури і забезпеченням успішного функціонування зі сталим розвитком.**

РОБОТА В УМОВАХ РЕЛОКАЦІЇ

Ціль 1. Забезпечення роботи усіх структурних підрозділів, відділів та служб Академії і Коледжу у змішаному форматі за місцем дислокації навчального закладу

Забезпечення роботи керівного складу Академії та Коледжу за місцем дислокації навчального закладу.

Перегляд структури та штатного розпису Академії та Коледжу у відповідності до сучасних умов і необхідності забезпечення роботи підрозділів, відділів та служб у змішаному форматі на невизначений термін.

Перегляд системи управління і делегування повноважень, у першу чергу проректорів та керівників структурних підрозділів з чітким означенням сфер впливу та відповідальності.

Пошук та запровадження прийнятної за ціною та функціоналом системи електронного документообігу.

Подальше запровадження системи Department KSMA, її вдосконалення, інтеграція в адміністративні процеси співпраці різних відділів та служб.

Перезавантаження роботи бібліотеки ХДМА.

Збільшення кількості та площі приміщень для повноцінного функціонування закладу, їх відповідне оснащення.

Вирішення питання забезпечення гуртожитком співробітників та курсантів на постійній основі.

Ціль 2. Забезпечення формування контингенту здобувачів вищої освіти.

Ліцензування та започаткування освітньої діяльності зі спеціальності «Транспортні технології» та освітньої програми «Менеджмент портової інфраструктури» рівнів бакалавра та магістра.

Створення у травні 2025 року офісу приймальної комісії Академії та Коледжу у Миколаєві з метою профорієнтаційної роботи та більш оперативного спілкування з абітурієнтами Миколаївської та Херсонської областей. У подальшому, за умови подовження воєнного стану, офіс трансформується у центр надання освітніх послуг здобувачам Коледжу та Академії в очному форматі на початкових етапах підготовки.

Повне перезавантаження системи профорієнтаційної роботи та підрозділу, відповідального за підготовку абітурієнтів до вступу, зокрема і що стосується іноземних громадян.

Повне перезавантаження роботи освітніх центрів «Крим-Україна» та «Донбас-Україна».

Повне перезавантаження роботи відділу по роботі з іноземними громадянами.

Повне перезавантаження роботи центру інформації та зв'язків з громадськістю. Більш агресивна рекламна політика.

Подальше впровадження наскрізних програм підготовки морських фахівців на всіх рівнях вищої, фахової передвищої та професійно-технічної освіти у мережі Ліцей-Коледж-Академія.

Долучення роботодавців до популяризації морських професій серед молоді.

Ціль 3. Забезпечення конкурентоспроможності випускників Академії та її структурних підрозділів на світовому ринку праці за умов релокації і змішаного навчання.

Поступове збільшення періодів освітнього процесу для курсантів Академії та Коледжу, що проводяться в очному форматі на базі Одеського державного аграрного університету (далі – ОДАУ), а також на базі інших навчальних та тренажерних центрів – партнерів ХДМА у м. Одеса, з якими вже заключено договори про співпрацю, розширення співпраці з ними та пошук нових партнерів.

Збільшення кількості та площ навчальних приміщень на базі ОДАУ з їх відповідним оснащенням. Створення спеціалізованих кабінетів та лабораторій.

Подальший розвиток матеріально-технічної бази Академії за місцем її фактичного розташування відповідно до вимог міжнародних стандартів за рахунок власних надходжень та спонсорської допомоги судноплавних компаній-роботодавців та інших партнерів.

Подальше впровадження сучасних методів та технологій викладання і навчання, зокрема технологій віртуальної та доповненої реальності, хмарних тренажерів, технологій пов'язаних зі штучним інтелектом. Поєднання освіти з дослідженнями, наукою та інноваціями.

Відновлення роботи курсів підвищення кваліфікації (орієнтовно з початку 2025 року), що надасть можливість залучити додаткові кошти до бюджету Академії.

Запровадження змішаного навчання для учнів Професійно-морського ліцею ХДМА за спеціальностями матрос та моторист з подальшим проведенням огляду підготовки Державною службою морського і внутрішнього водного транспорту та судноплавства України.

Системний перегляд освітніх, освітньо-професійних та освітньо-наукових програм відповідно до розвитку морської індустрії, змін національного та міжнародного законодавства, а найголовніше – відповідно до запитів стейкхолдерів.

Забезпечення ліцензійних вимог до освітньої діяльності, планова акредитація освітніх і наукових програм навчання.

Подальший розвиток та удосконалення системи внутрішнього забезпечення якості на основі вимог стандартів якості Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками (далі Конвенція ПДНВ), інших вимог Міжнародної морської організації (ІМО) та Європейського агентства з морської безпеки (EMSA).

Забезпечення практичної підготовки курсантів відповідно до вимог Конвенції ПДНВ на суднах вітчизняних та іноземних судноплавних компаній; пошук варіантів проходження навчально-виробничої практики (зокрема і у майстернях) для курсантів Коледжу та Ліцею.

Підтримка комунікативного підходу до вивчення англійської мови. Впровадження в освітній процес англійської мови викладання шляхом створення англійськомовних потоків на факультетах та збільшення кількості окремих дисциплін, що викладаються англійською.

Широкомасштабна співпраця з судноплавними та круїнгівими компаніями, яка включає: інформування курсантів про умови практики та роботи, забезпечення та керівництво практичною підготовкою, спільне проведення конференцій та семінарів для курсантів і викладачів, працевлаштування випускників, підвищення кваліфікації та курсова підготовка осіб командного та рядового складу морських суден в Академії та Ліцеї, надання можливостей для стажування викладачів, зворотній зв'язок щодо питань якості освітніх та інших послуг тощо.

Ціль 4. Розширення міжнародної співпраці ХДМА та інтеграція в європейський освітньо-науковий простір.

Підсилення відділу з міжнародних зв'язків, його пряме підпорядкування першому проректору ХДМА.

Реалізація системних заходів, спрямованих на активізацію участі у міжнародних освітніх і наукових проектах, розширення міжнародного визнання Академії як фахової освітньої і наукової установи у морській галузі.

Продовження реалізації проектів подвійних дипломів рівня бакалавра з Литовською морською академією (за підтримки IMES, Marlow Navigation, Wilson), рівня магістра з Університетом Плімута (Велика Британія). Розширення цих проектів та пошук партнерів для реалізації подібних проектів академічної мобільності та подвійних дипломів у майбутньому, зокрема у морських навчальних закладах Польщі, Болгарії та Румунії.

Продовження роботи з входження Академії до міжнародних рейтингів.

Ціль 5. Кадрове забезпечення освітньої діяльності, підготовка наукових кадрів вищої кваліфікації, забезпечення належних умов для проведення досліджень.

Удосконалення системи підвищення кваліфікації викладачів шляхом створення умов для їх стажування у провідних наукових та освітніх установах і судноплавних компаніях.

Подальше залучення до викладацької роботи та наукових досліджень випускників Академії та осіб командного складу сучасних морських суден, надання їм можливості суміщати викладацьку, наукову та виробничу діяльність.

Фінансова підтримка (як за рахунок власного бюджету, так і шляхом залучення грантового фінансування) для розвитку наукових лабораторій, проведення наукових досліджень,

функціонування аспірантури, докторантури, спеціалізованих вчених рад, видання збірників наукових праць, тощо.

Створення умов для інтеграції вчених Академії до європейського та світового дослідницького простору, доступу до провідних світових дослідницьких структур, грантів на реалізацію права академічної мобільності, участі в міжнародних проєктах, використання можливостей співробітництва Академії з іноземними університетами-партнерами, Міжнародною асоціацією морських університетів (IAMU). Налагодження співпраці з Чорноморською асоціацією морських інститутів (BSAMI), Інститутом морської інженерії, науки та технологій (IMarEST, Велика Британія), Морським інститутом (Nautical Institute, Велика Британія) тощо.

Поновлення роботи Наукового парку ХДМА.

Ціль 6. Забезпечення фінансової стабільності Академії та соціального захисту співробітників Академії та її структурних підрозділів.

Продовження політики дотримання балансу між надходженнями, зокрема і за рахунок надання додаткових освітніх послуг, та оперативними витратами з метою забезпечення наявності певного запасу коштів, які можуть бути необхідними для першочергових заходів зі збереження чи відновлення інфраструктури в Херсоні.

Залучення коштів роботодавців-партнерів Академії, їх асоціацій, інших спонсорів;

Надання особам, які навчаються в Академії, пільг та соціальних гарантій у порядку, встановленому законодавством;

Сприяння та створення умов для діяльності органів студентського самоврядування, організацій профспілок працівників Академії і курсантів.

Створення безпечних і нешкідливих умов навчання, праці та побуту;

Спрямування коштів на соціальну підтримку науково-педагогічних, наукових, педагогічних та інших працівників Академії та осіб, які навчаються у закладі вищої освіти згідно чинного законодавства.

Виконання умов колективного договору.

Ціль 7. Забезпечення збереження інфраструктури Академії та її структурних підрозділів у Херсоні, підтримка співробітників, що опікуються питаннями збереження і обслуговування інфраструктури.

Забезпечення охорони майна та, за можливості, ліквідації наслідків руйнувань будівель Академії. Постійне поповнення запасів будівельних та ремонтних матеріалів. Залучення благодійних організацій та фондів для усунення наслідків обстрілів та руйнувань.

Системна фінансова підтримка співробітників, що опікуються охороною та збереженням майна у Херсоні.

ПЕРШОЧЕРГОВІ ЗАВДАННЯ ПІСЛЯ ЗАВЕРШЕННЯ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ, АБО Ж КОЛИ ДОЗВОЛИТЬ БЕЗПЕКОВА СИТУАЦІЯ.

Завершення проведення інвентаризації усіх інфраструктурних об'єктів ХДМА у Херсоні.

Проведення експертизи усіх навчальних корпусів, гуртожитків, тощо з метою визначення можливості їх відновлення та введення в експлуатацію, оцінка вартості відповідних робіт.

Визначення першочергових об'єктів, які можна буде швидко відновити та ввести в експлуатацію за рахунок власних коштів ХДМА, з метою запуску роботи Херсонського офісу

Академії. Першочерговим його завданням буде підготовка поетапного плану відновлення інфраструктури Академії.

Пошук варіантів фінансування (компанії-партнери Академії, ІМЕС, різноманітні державні та міжнародні програми).

Поступове відновлення функціонування Академії на власній матеріально-технічній базі у Херсоні.

Більш детальне планування на післявоєнний період наразі зробити неможливо, оскільки складно спрогнозувати час завершення війни, а також геополітичну та демографічну ситуацію у нашому регіоні у повоєнний період. І якісь більш конкретні обіцянки на той період були б нічим іншим як популізмом.

Але всі ми сподіваємося, віримо і впевнені, що настане час, коли Академія повноцінно відновить свою роботу у Херсоні, колектив знову збереться у рідних стінах.

І Академія ще довгі роки буде потужним регіональним освітнім та науковим осередком підготовки фахівців для морської індустрії та портової інфраструктури, визнаним у вітчизняній та міжнародній науковій спільноті, а її випускники конкурентноздатними на глобальному ринку морських перевезень.

З повагою, Василь Чернявський.